

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ **ФІЛОЛОГІЧНИЙ**
КАФЕДРА *слов'янської філології*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан **Філологічного** факультету

Т.В. Хом'як

(ініціали та прізвище)

«**21**» серпня 2019 р.

СТИЛІСТИКА І КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки **бакалавра**

(назва освітнього ступеня)

спеціальності **035 Філологія**

(шифр, назва спеціальності)

Спеціалізація **035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)** –

перша – російська,

Освітня програма *Російська мова і зарубіжна література. Друга мова*

Укладач (Укладачі)

Дука Л.І., кандидат філологічних наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **слов'янської філології**

Протокол № 1 від 21 "серпня 2019 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

І.Я. Павленко
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету **філологічного**

Протокол № 1 від "21" серпня 2019 р.

Голова науково-методичної ради
факультету **філологічного**

(підпис)

І.І. Лівченко
(ініціали, прізвище)

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>03 – «Гуманітарні науки»</u> (шифр і назва)	Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки
		нормативна
Розділів – 2	Спеціальність <u>035 Філологія</u>	Рік підготовки:
		4-й
Загальна кількість годин – 120	Спеціалізація <u>035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська.</u> Освітня програма <u>Російська мова і зарубіжна література.</u> <u>Друга мова</u>	8-й семестр
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції
		30 год.
		Практичні
		16 год.
		Самостійна робота
		74 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Стилістика і культура мовлення» є: допомогти студентам належно оволодіти стилістичними нормами російської мови; сформувати розуміння стилістичного потенціалу мовних одиниць різних рівнів; виробити вміння і навички правильного використання мовних засобів відповідно теми, мети і сфери спілкування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Стилістика і культура мовлення» є: домогтися засвоєння основних понять теоретичної і практичної стилістики; оволодіти стилістичними нормами літературної мови; визначати головні критерії функціональних стилів; оволодіти стилістичною системою російської мови (стилістикою ресурсів і функціональною стилістикою); виробити чуття естетики та культури мовлення, вміння працювати над своїм словом і стежити за мовленням інших.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні положення лінгвістичної стилістики як науки про цілеспрямоване вживання засобів мови;
- напрямки, аспекти і методи дослідження стилістики;
- функціональні різновиди російської мови, принципи мовної організації стилів, їх основні мовні особливості
- класифікацію образотворчих і виразних засобів мови;
- норми сучасної російської мови та їх типи;
- існуючі в лінгвістичній науці підходи до виділення й визначенню стилістичних фігур;
- правила мовного етикету, способи підвищення та вдосконалення мовленнєвої культури.

вміти:

- визначати стилістичну роль одиниць мови у типізованих формах мовних дій;
- виявляти основні стилістичні функції різних частин мови;
- доцільно й доречно використовувати мовні засоби у залежності від сфери та ситуації спілкування;
- оцінювати свою й чужу мову з точки зору правильності, точності, логічності, чистоти, багатства, виразності, доречності;
- класифікувати стилістичні фігури слова та фігури думки й давати їм вичерпну лінгвістичну характеристику;
- логічно правильно, аргументовано і ясно будувати усне та письмове мовлення;
- редагувати тексти з точки зору дотримання в них норм російської літературної мови.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

2. Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань.

3. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.

4. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

5. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

6. Здатність спілкуватися російською та другою мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу мовами, що вивчаються.

7. Усвідомлена повага до різноманіття культур.

8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

10. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ.

2. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

3. Здатність демонструвати знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

4. Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

5. Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.

6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

7. Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають русистику та германістику, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

8. Професійні знання й уміння з мовознавства, літературознавства, фольклористики,.

9. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

11. Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

12. Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та російською і другою мовами.

13. Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).

14. Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

15. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мови.

16. Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово.

17. Здатність викладати російську та другу мови та зарубіжну й російську літературу у навчальних закладах.

18. Здатність проводити лінгвістичну експертизу публіцистичних, професійних та ін. текстів.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Стилістика і культура мовлення» тісно пов'язаний з філологічними дисциплінами – лінгвістичними й нелінгвістичними. Серед лінгвістичних наук – сучасна російська мова, лексикологія, семасіологія, історична граматики, історія російської мови, діалектологія, лексикографія тощо. Цей курс також пов'язаний з рядом нелінгвістичних дисциплін: соціологією, психологією, логікою, етикою і естетикою, літературознавством, усною народною творчістю, педагогікою, філософією та іншими дисциплінами.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Стилистика: языковые средства и функциональные стили

Тема 1. Основные понятия и категории функциональной стилистики

Становление стилистической теории. Стилистика как наука, ее предмет, задачи и ее функции. Место стилистики среди лингвистических дисциплин. Разделы стилистики. Основные категории стилистики.

Статус стилистики в современном языкознании, ее связь с другими лингвистическими дисциплинами. Стилистика и социолингвистика. Стилистика и лингвистика текста.

Роль стилистики в воспитании речевой культуры.

Тема 2. Стилистические средства русского языка

Фонетическая стилистика. Лексико-фразеологические средства стилистики. Стилистические средства словообразования. Морфологическая стилистика. Синтаксическая стилистика.

Тема 3. Функциональные стили русского языка

Стиль как основная категория стилистики. Понятие о функциональной стилистике.

Общие черты функциональных стилей в аспекте экстралингвистических характеристик. Территориальные и социальные диалекты. Просторечие и жаргон. Просторечие и литературный язык. Активизация просторечия и сленга в современном русском языке, расширение сфер их распространения.

Функциональные стили в соотношении с разговорной и художественной речью.

Принципы классификации стилей. Экстралингвистические и лингвистические причины выделения стилей. Стилистическая норма. Вопрос о стилях языка и стилях речи.

Тема 4. Разговорный стиль и его особенности

Положение разговорного стиля в системе функциональных стилей современного литературного языка. Разговорный стиль и разговорная речь. Разговорный стиль литературного языка и просторечие, социальные диалекты. Вариативность языковых единиц и норма в разговорном стиле.

Типологические черты разговорного стиля. Лексика разговорно-обиходного стиля. Новые и заимствованные слова в разговорной речи. Словообразовательные ресурсы разговорного стиля. Морфологические особенности разговорно-обиходной речи. Синтаксис разговорного стиля.

Розділ 2. Функциональные стили. Риторика и культура речи

Тема 5. Научный стиль

Становление научного стиля. Основные характеристики.

Экстралингвистические признаки научного стиля. Детерминированность научного стиля особенностями теоретического способа мышления и познавательного характера общения. Научный язык как особая языковая подсистема.

Лексические особенности научного стиля. Морфология научного стиля. Синтаксические особенности научного стиля.

Система подстилей: собственно-научный, учебно-научный, научно-популярный. Основные жанры научного стиля. Эволюция научных жанров и функционально-текстовых форм.

Тема 6. Официально-деловой стиль

Возникновение официально-делового стиля, его доминантные черты. Детерминированность официального общения системой социальных ролей. Особенности общения через представителей лиц. Стандартизированность официального общения и «канцелярит».

Стилеопределяющие факторы официально-делового стиля. Жанры официально-делового стиля. Лексика, морфология и синтаксис официально-делового стиля. Нормативные требования к языку официально-делового стиля.

«Компьютеризация» и деофициализация современной деловой речи.

Стилистический анализ текстов официально-делового стиля.

Тема 7. Публицистический стиль

Понятие публицистического стиля: стилеопределяющие факторы и языковые черты.

Экстралингвистические признаки, обуславливающие выделение публицистического стиля. Основные функции текстов публицистического стиля: информативная, обобщающе-аналитическая, эмоционально-оценочная, императивная.

Подстили и жанры публицистики. Лексика публицистического стиля. Морфологические особенности публицистического стиля. Синтаксис публицистического стиля. Устные разновидности публицистической речи.

Вариативная интерпретация действительности как способ манипулирования сознанием получателя информации.

Прагматический смысл языковых требований к ораторскому дискурсу.

Стилистический анализ текстов публицистического стиля.

Тема 8. Стиль художественного текста

Язык художественной литературы как эстетическая категория.

Экстралингвистические характеристики художественного текста. Положение литературно-художественного стиля в системе функциональных стилей русского языка.

Две взаимосвязанные системы подстилей. Выделение на основе характера объекта и типа авторского отношения к нему: реалистический, романтический, комический подстили. Выделение на основе особенностей организации дискурса: прозаический, стихотворно-поэтический, драматический подстили.

Основные признаки художественного стиля. Образность как единица выразительности и изобразительности в художественном тексте. Особенности стиля писателя в художественной литературе.

Тема 9. Культура речи

Культура речи как лингвистическая дисциплина, ее предмет и задачи изучения. Компоненты культуры речи. Связь культуры речи с риторикой, стилистикой, историей литературного языка, с современным русским языком.

Уровни и аспекты культуры речи. Литературный язык и его нормы. Требования к правильной речи. Понятие о речевой деятельности. Виды речевой деятельности (говорение, чтение, письмо, аудирование).

Риторические фигуры как средство выразительности речи.

Принципиальные различия письменной и устной форм речи. Диалогический и монологический виды речи. Их соотношение с формами речи и функциональными стилями. Элементы диалогичности в монологической научной и публицистической речи. Относительность разговорного монолога. Диалог и полилог.

Тема 10. Основы риторики и ораторского искусства

Риторика как наука и искусство. Предмет, объект, цель изучения деловой риторики. Виды ораторского искусства.

Особенности публичного выступления. Подготовка речи. Этапы проведения публичного выступления. Установление контакта с аудиторией. Поза, жесты, мимика оратора. Анализ ораторской речи. Типы ораторов.

Доклад и речь как жанры делового общения. Базовые идеи риторики и ораторского искусства. Речевой этикет преподавателя.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	пр.	лаб	СР
1	2	3	4	5	6
<u>Розділ 1. Стилистика: языковые средства и функциональные стили</u>					
Тема 1. Основные понятия и категории функциональной стилистики	12	4	2	-	6
Тема 2. Стилистические средства русского языка	14	4	2	-	8
Тема 3. Функциональные стили русского языка	14	2	2	-	10
Тема 4. Разговорный стиль и его особенности	18	4	2	-	12
Разом за розділом 1	58	14	8	-	36
<u>Розділ 2. Функциональные стили. Риторика и культура речи</u>					
Тема 5. Научный стиль	12	4	2		6
Тема 6. Официально-деловой стиль	14	4	2		8
Тема 7. Публицистический стиль	9	2	1		6
Тема 8. Стиль художественного текста	7	2	1		4
Тема 9. Культура речи	11	2	1		8
Тема 10. Основы риторики и ораторского искусства	9	2	1		6
Разом за розділом 2	62	16	8		38
Усього	120	30	16		74

5. Темы лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основные понятия и категории функциональной стилистики	4
2	Тема 2. Стилистические средства русского языка	4
3	Тема 3. Функциональные стили русского языка	2
4	Тема 4. Разговорный стиль и его особенности	4
5	Тема 5. Научный стиль	4
6	Тема 6. Официально-деловой стиль	4
7	Тема 7. Публицистический стиль	2
8	Тема 8. Стиль художественного текста	2
9	Тема 9. Культура речи	2
10	Тема 10. Основы риторики и ораторского искусства	2

	Разом	30
--	--------------	----

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основные понятия и категории функциональной стилистики	2
2	Тема 2. Стилистические средства русского языка	2
3	Тема 3. Функциональные стили русского языка	2
4	Тема 4. Разговорный стиль и его особенности	2
5	Тема 5. Научный стиль	2
6	Тема 6. Официально-деловой стиль	2
7	Тема 7. Публицистический стиль	1
8	Тема 8. Стиль художественного текста	1
9	Тема 9. Культура речи	1
10	Тема 10. Основы риторики и ораторского искусства	1
	Разом	16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основные понятия и категории функциональной стилистики Становление стилистической теории. Стилистика как наука, ее предмет, задачи и ее функции. Место стилистики среди лингвистических дисциплин. Разделы стилистики. Основные категории стилистики. Статус стилистики в современном языкознании, ее связь с другими лингвистическими дисциплинами. Стилистика и социолингвистика. Стилистика и лингвистика текста. Роль стилистики в воспитании речевой культуры.	6
2	Тема 2. Стилистические средства русского языка Фонетическая стилистика. Лексико-фразеологические средства стилистики. Стилистические средства словообразования. Морфологическая стилистика. Синтаксическая стилистика.	8
3	Тема 3. Функциональные стили русского языка Стиль как основная категория стилистики. Понятие о функциональной стилистике. Общие черты функциональных стилей в аспекте экстралингвистических характеристик. Территориальные и социальные диалекты. Просторечие и жаргон. Просторечие и литературный язык. Активизация просторечия и сленга в современном русском языке, расширение сфер их распространения. Функциональные стили в соотношении с разговорной и художественной речью. Принципы классификации стилей. Экстралингвистические и лингвистические причины выделения стилей. Стилистическая	10

	норма. Вопрос о стилях языка и стилях речи.	
4	Тема 4. Разговорный стиль и его особенности Положение разговорного стиля в системе функциональных стилей современного литературного языка. Разговорный стиль и разговорная речь. Разговорный стиль литературного языка и просторечие, социальные диалекты. Вариативность языковых единиц и норма в разговорном стиле. Типологические черты разговорного стиля. Лексика разговорно-обиходного стиля. Новые и заимствованные слова в разговорной речи. Словообразовательные ресурсы разговорного стиля. Морфологические особенности разговорно-обиходной речи. Синтаксис разговорного стиля.	12
5	Тема 5. Научный стиль Становление научного стиля. Основные характеристики. Экстралингвистические признаки научного стиля. Детерминированность научного стиля особенностями теоретического способа мышления и познавательного характера общения. Научный язык как особая языковая подсистема. Лексические особенности научного стиля. Морфология научного стиля. Синтаксические особенности научного стиля. Система подстилей: собственно-научный, учебно-научный, научно-популярный. Основные жанры научного стиля. Эволюция научных жанров и функционально-текстовых форм.	6
6	Тема 6. Официально-деловой стиль Стилеопределяющие факторы официально-делового стиля. Жанры официально-делового стиля. Лексика, морфология и синтаксис официально-делового стиля. Нормативные требования к языку официально-делового стиля. «Компьютеризация» и деофициализация современной деловой речи. Стилистический анализ текстов официально-делового стиля.	8
7	Тема 7. Публицистический стиль Подстили и жанры публицистики. Лексика публицистического стиля. Морфологические особенности публицистического стиля. Синтаксис публицистического стиля. Устные разновидности публицистической речи. Вариативная интерпретация действительности как способ манипулирования сознанием получателя информации. Прагматический смысл языковых требований к ораторскому дискурсу. Стилистический анализ текстов публицистического стиля.	6
8	Тема 8. Стиль художественного текста Язык художественной литературы как эстетическая категория. Экстралингвистические характеристики художественного текста. Положение литературно-художественного стиля в системе функциональных стилей русского языка. Две взаимосвязанные системы подстилей. Выделение на основе характера объекта и типа авторского отношения к нему: реалистический, романтический, комический подстили. Выделение на основе особенностей организации дискурса: прозаический, стихотворно-поэтический, драматический подстили.	4

9	Тема 9. Культура речи Культура речи как лингвистическая дисциплина, ее предмет и задачи изучения. Компоненты культуры речи. Связь культуры речи с риторикой, стилистикой, историей литературного языка, с современным русским языком. Уровни и аспекты культуры речи. Литературный язык и его нормы. Требования к правильной речи. Понятие о речевой деятельности. Виды речевой деятельности (говорение, чтение, письмо, аудирование). Риторические фигуры как средство выразительности речи.	8
10	Тема 10. Основы риторики и ораторского искусства Риторика как наука и искусство. Предмет, объект, цель изучения деловой риторики. Виды ораторского искусства. Особенности публичного выступления. Подготовка речи. Этапы проведения публичного выступления. Установление контакта с аудиторией. Поза, жесты, мимика оратора. Анализ ораторской речи. Типы ораторов. Доклад и речь как жанры делового общения. Базовые идеи риторики и ораторского искусства. Речевой этикет преподавателя.	6
	Разом	74

8. Види контролю і система накопичення балів

Студенти денної форми можуть отримати таку кількість балів:

У межах поточного контролю

30 балів – за засвоєння теоретичної бази (тестові завдання за теоретичним матеріалом лекції та практичного заняття);

30 балів – набуття практичних вмінь і навичок (завдання практичного змісту, що подаються до планів на практичне заняття, виконання практичної роботи на занятті за темою).

У межах підсумкового контролю

40 балів: 20 балів – залік (підсумковий контроль у вигляді контрольного тестування та виконання практичних завдань)

20 балів – наявність підготовлених аналітичних довідок (5 балів), виконання письмових завдань різного типу (5 балів), усне фронтальне опитування (10 балів).

Критерії оцінювання:

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування.

За усну відповідь на занятті студент може отримати максимум 5 балів. За доповнення та участь в обговоренні питань – максимум 3 бали.

Письмовий контроль у вигляді контрольного тестування за результатами вивчення матеріалу розділів оцінюється в максимум 5 балів: студент отримує бали в залежності від правильних відповідей (5 балів із 10 тестів до 1 та 2 розділів);

Поточне тестування за кожною темою оцінюється максимум 1 бал, якщо студент дав відповідь на 5 питань із 10 тестів.

Відповідь на практичному занятті – максимум. 5 балів.

5 балів ставиться, якщо студент виявив всебічні, системні й глибокі знання теоретичного матеріалу, вільно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв взаємозв'язок основних категорій і понять із заданої теми, володіє стилістичною термінологією, не допускає помилок у термінології, вміє використовувати загально відомі

докази із самостійною правильною аргументацією, і, як наслідок, точно і переконливо розкриває зміст питання, виявляючи при цьому глибокі знання предмета.

4 бали ставиться, коли студент дав правильну й вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, володіє стилістичною термінологією і не допускає помилок у її застосуванні; виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, але розкриває їх на недостатньо глибокому рівні та допускає незначні помилки з фундаментальних основ дисципліни.

3 бали отримує студент, якщо він виявляє недостатні знання спеціальної термінології; має небагатий словниковий запас; не може змістовно, грамотно висловлювати свої думки з питання; виявляє певні знання і розуміння основних теоретичних положень, але допускає істотні помилки, що не свідчать про засвоєння теоретичного матеріалу; допускає мовленнєві помилки.

2 бали ставляться, якщо відповідь під час відтворення основного матеріалу за програмою поверхова, фрагментарна, що свідчить про відсутність початкових уявлень про предмет навчання; студент відтворює відповідь на питання неповно, непослідовно; не володіє фаховою термінологією; словниковий запас дає змогу викласти думки тільки на елементарному рівні; допускає багато мовленнєвих помилок

1 бал студент отримує, якщо він продемонстрував відсутність знань з теми практичного заняття, виявив значні прогалини в знаннях навчального матеріалу, не може відповісти на жодне запитання викладача.

	Вид контрольного заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Поточне тестування за кожною темою	10	1	10
2	Виконання практичного завдання до плану заняття та підготовка питань	8	5	40
3	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <u>Розділу 1. Стилистика: языковые средства и функциональные стили</u>	1	5	5
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <u>Розділу 2. Функциональные стили. Риторика и культура речи</u>	1	5	5
5	Підсумковий контроль Залік: підсумковий контроль у вигляді теоретичного питання та виконання практичних завдань; Додаткові завдання: захист аналітичної довідки та стилістичний аналіз тексту	1 1	 10 10 20	20 20
		22		100

Розподіл балів, які отримують студенти

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу для відповідей на практичних заняттях, вивчення матеріалу для самостійної роботи, підготовка аналітичної довідки та стилістичний аналіз тексту; написання поточної контрольної роботи за двома розділами.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні двох розділів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку «зараховано» (100 – 60 балів), «не

зараховано» (з можливістю повторного складання / або з обов'язковим повторним курсом).
Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Після виконання програми курсу «Стилістика і культура мовлення» студент може набрати максимальну кількість балів (**100**), яка складається з

1) поточного контролю, яке спрямоване на перевірку знань студента і здійснюється викладачем протягом семестру – **60 балів** – за сумою наступних результатів:

- поточного тестування за кожною темою (максимум **10 балів**),
- виконання практичного завдання до плану заняття та підготовка питань (максимум **40 балів**),
- контрольного тестування за результатами вивчення матеріалу розділу 1 «*Стилістика: мовні засоби та функціональні стилі*» (максимум **5 балів**);
- контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу розділу 2 «*Функціональні стилі. Риторика і культура мови*» (максимум **5 балів**);

2) підсумкового контролю (заліку) у вигляді теоретичного питання (максимум **10 балів**) та виконанні практичних завдань (максимум **10 балів**), який представлений у формі усного опитування (максимум **20 балів**); захист аналітичної довідки та стилістичний аналіз запропонованого тексту (максимум **20 балів**).

Допуск студента до підсумкового контролю (заліку) – **35 балів із 60 поточних**.

НОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

A високий (100 - 90): Студент виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, засвоїв взаємозв'язок основних категорій і понять з стилістики і культури мовлення, успішно захистив досліджений текст.

B середній (89 - 82): Студент дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і наукових джерел, уміння використовувати загально відомі докази із самостійною правильною аргументацією, але не зовсім вдало захистив досліджений текст.

С (81 – 74): Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь при захисті. Допущені несуттєві неточності, помилки зміг самостійно виправити.

Д достатній (73 – 64): Студент виявив знання основного навчального матеріалу, відповів на поставлене запитання, допустив суттєві помилки, але продемонстрував здатність усунути ці помилки за допомогою викладача. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Е (63 - 60): Студент відтворює основний навчальний матеріал з помилками й неточностями без відповідної аргументації та опустив помилки при розв'язанні практичних завдань.

Ф початковий (59 – 35): Студент дав неправильну відповідь на запитання, виявив значні прогалини в знаннях навчального матеріалу, не зміг зробити стилістичний аналіз запропонованого тексту.

Х (34 – 0): Студент продемонстрував відсутність знань з курсу «Стилістика та культура мовлення» та не спромігся захистити наукову роботу та не зміг відповісти на жодне запитання викладача.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Александров Д.Н. Риторика. Москва : ИНИТИ-ДАНА, 1999. 534 с.
2. Введенская Л.А., Павлова Л.Г. Деловая риторика: учебное пособие для вузов. Ростов-на-Дону : Издательский центр «МарТ», 2000. 512 с.
3. Введенская Л.А., Павлова Л.Г., Кашаева Е.Ю. Русский язык и культура речи: учебн. пособие для вузов. Ростов-на-Дону: Феникс, 2009. 539 с.
4. Валгина Н.С. Функциональные стили русского языка: учеб. пособие / Московский государственный университет печати. Москва: МГУП, 2003. 416 с.
5. Голуб И.Б. Стилистика русского языка. Москва : Айрис-пресс, 2010. 448 с.
6. Граудина Л.К., Мискевич Г.И. Теория и практика русского красноречия. Москва : Наука, 1989. 256 с.
7. Лосев А.Ф. Проблемы художественного стиля. Киев : «Киевская Академия Евробизнеса, 1994. 304 с.
8. Михайличенко Н.А. Риторика: учебное пособие для учащихся гимназий, лицеев и школ гуманит. проф. Москва : Берегиня, 1993. 95 с.
9. Михальская А.К. Основы риторики: мысль и слово: учебное пособие для учащихся 10 – 11 классов общеобразовательных учреждений. Москва : Просвещение, 1996. 416 с.
10. Пентилюк М.І. Культура мови і стилістика. Київ : Вежа, 1994. 240 с.
11. Ревзина О.Г. Стилистика и культура речи. Москва : Высшая школа, 2013. 387 с.
12. Трубецкой Н.С. Основы фонологии. Москва : Аспект Пресс, 2000. 352 с.
13. Штрекер Н.Ю. Русский язык и культура речи: учебн. пособие для вузов. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2015. 383 с.

Додаткова:

1. Аванесов Р.И. Русское литературное произношение. Москва : Просвещение, 1972. 383 с.
2. Аристотель. Топика. Сочинение в 4 т. Т.2. Москва, 1978.
3. Виноградов В.В. О теории художественной речи. Москва: Высшая школа, 1971. 239 с.
4. Виноградов В.В. Русский язык. Москва: Русский язык, 2001. 720 с.
5. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Москва : Издательство Академии Наук СССР, 1963. 253 с.
6. Винокур Г.О. Культура языка. Основы культуры речи. Хрестоматия. Москва : Наука, 1984. С. 163 - 173
7. Гойхман О.Я. и др. Русский язык и культура речи. Москва : ИНФРА-М, 2003. 537 с.
8. Голуб И.Б. Упражнения по стилистике русского языка. Москва 6 Рольф, 2001. 240 с.
9. Гольдин В. Е., Сиротина О. Б. Внутринациональные речевые культуры и их взаимодействие. Вопросы стилистики. Межвуз. сб. научных трудов. Вып. 25. Проблемы культуры речи. Саратов, 1993. С. 9 – 19.
10. Горбаневский М.В., Караулов Ю.Н., Шаклеин В.М. Не говори шершавым языком. О нарушениях норм литературной речи в электронных и печатных СМИ. Под ред. Ю.А. Бельчикова. Москва : Галерея 2000. 215 с.
11. Грузберг Л.А. Лексическая образность – что это? Филологические заметки. Пермь : ПГУ, 2002. С. 19 – 28.
12. Ефимов А.Н. Стилистика русского языка. Москва : Наука, 1987. 251 с.
13. Кожина М.Н. Стилистика русского языка. Москва : Флинта : Наука, 2008. 464 с.
14. Кожина М.Н. О специфике художественной и научной речи в аспекте функциональной стилистики. Пермь: ПГУ, 1966. 213 с.
15. Лосев А.Ф. История античной эстетики: Софисты. Сократ. Москва : «Искусство», 2000. 416 с.

16. Лукьянова Н.А. О семантике и типах экспрессивных лексических единиц. Актуальные проблемы лексикологии и словообразования. Ч. 1. Семантика. Вып. 8. Новосибирск, 1979. С. 86 – 91.
17. Панов Б.Г. Работа по стилистике при изучении синтаксиса. Москва : Наука, 1977. 256 с.
18. Платон. Сочинение в 4-х т. Т.1 Санкт-Петербург : Издательство Олега Абышко, 2007. 752 с.
19. Рождественский Ю.В. Теория риторики. Москва : Флинта : Наука, 2006. 403 с.
20. Сборник упражнений по синтаксической стилистике и культуре речи. Под ред. В.Д. Бондалетова. Москва : Наука, 1978. 176 с.
21. Стилистика русского языка и культура речи: учебное пособие. Саратов: СГСЭУ, 2010. 92 с.
22. Стилистический энциклопедический словарь русского языка / под ред. М.Н. Кожинной. Москва : Флинта, 2006. 696 с.
23. Шмелев Д.Н. Русский язык в его функциональных разновидностях. Москва : Наука, 1977. 254 с.

Інформаційні ресурси

1. Тексты лекций по стилистике русского языка. URL: http://www.superinf.ru/view_helpstud.php?id=284 (дата обращения: 15.04.2018).
2. Стилистика и литературное редактирование: учебное пособие / О.А. Казакова, С.В. Малервейн, Л.М. Райская, Т.Б. Фрик. Томск : Изд-во Томского политехнического университета, 2009. 116 с. URL: <http://window.edu.ru/resource/009/75009> (дата обращения: 11.02.2018).

Погоджено

з навчальним відділом

Мелишкіна О.В.
« 09 » Вересня 2019 р